

Erzincan, Gümüşhane ve Tunceli İllerinde Vuku Bulan Deprem Afeti ile Şırnak ve Çukurca'da Meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun

(Erzincan, Gümüşhane ve Tunceli İllerinde Vuku Bulan Deprem Afeti ile Şırnak ve Çukurca'da Meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesi ve 20.6.1977 Tarih ve 2090 Sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun, 11.11.1986 Tarih ve 3320 Sayılı Memurlar ve İşçiler ile Bunların Emeklilerine Konut Edindirme Yardımı Hakkında Kanun, 9.3.1988 Tarih ve 3417 Sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanun ve 7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna Birer Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun)

(Resmî Gazete ile yayımı : 5.9.1992 Sayı : 21336)

Kanun No.
3838

Kabul Tarihi
28.8.1992

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, Erzincan, Gümüşhane ve Tunceli Merkez ve ilçelerinde 1992 Mart ayında meydana gelen deprem nedeniyle afete maruz bölge ilan edilen yörelerde normal hayatın devamını sağlayacak hizmetlerin yürütülmesi ve Şırnak ile Çukurca'da meydana gelen hasar ve tahribatın giderilmesi ve toplu göçün önlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

MADDE 2. — Deprem nedeniyle hasar gören,

- a) İskân ruhsatı alınmış binalara ait 13.3.1992 tarihinden önce resmî şekilde düzenlenmiş satış vaadi senedine veya noterlikçe düzenlenmiş satış senedine sahip olanlara,
- b) Fiilen oturulmasına rağmen iskân ruhsatı alınmamış konut sahipleri ile konut kooperatiflerinin üyelerine yalnız bir kooperatif ve bir tek üyelik için,
- c) Ahır ve samanlık sahiplerine,
- d) İşyerleri sahiplerine,

7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunda belirtilen borçlandırma ve kredilendirme usulleri çerçevesinde hak sahipliği tanınır.

MADDE 3. — Bu Kanun kapsamında, 7269 sayılı Kanuna göre tespit edilmiş olan hak sahipliğine başvuru sürelerinin uzatılması hususunda Bayındırlık ve İskân Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 4. — Onarımı mümkün görülen ve birden fazla bağımsız bölümü olan hasarlı yapılarda, 7269 sayılı Kanun hükümlerine göre, onarım yardımından yararlanmak için kat

malikleri sayı ve arsa payı çoğunluğu ile borçlanma sözleşmelerini yapmaları halinde, borçlanma sözleşmesi yapmayan veya bu imkâna sahip olmayan diğer kat maliklerinin herhangi bir karar almaya gerek kalmadan Kat Mülkiyeti Kanunu gereğince yapının ortak yerlerinde yapılacak onarım giderlerine arsa payları oranında iştirakini sağlattırmaya, bunlardan tahsilat yapmaya ve yaptırmaya Bayındırlık ve İskân Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 5. — 7269 sayılı Kanun ile 2985 sayılı Toplu Konut Kanununa dayanılarak kredi verilen, afete maruz bölge ilan edilen yörelerde inşaatı tamamlanmış veya devam etmekte olan konutlardan hasar görenlerin Toplu Konut İdaresine veya bankalara olan borçlarının ertelenmesi veya silinmesine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 6. — Afete maruz bölgede çalışan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personele, bütçe kanunlarında yer alan fazla çalışma ücretinin iki katını geçmemek üzere fazla çalışma ücreti ödenir.

Ayrıca, bu bölgede çalışan her statüdeki personele, en yüksek Devlet Memuru aylığının bütüt tutarının % 50'sini geçmemek kaydıyla tazminat, aylık veya ücretleriyle birlikte ödenir. Bu tazminat damga vergisi hariç hiç bir vergiye tabi tutulmaz.

Fazla çalışmanın ve tazminatın uygulama sürelerini, tazminatın hangi yöredeki, hangi görev ve derecedekilere ne kadar ödeneceği hususuna yönelik her türlü düzenlemeyi yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 7. — Afete maruz bölgede yapılacak işlerle ilgili olarak tomruk, kereste, demir ve çimento gibi yapı malzemesi tahsisleri, ilgili Bakanlığın talebi üzerine kurumlarca öncelik ve ivedilikle sağlanır.

MADDE 8. — Erzincan, Gümüşhane ve Tunceli depremleri nedeniyle özel ve kamu kuruluşları ile kişiler tarafından toplanan bağış ve yardımlardan, her ne ad altında toplanırsa toplansın nakdî olanlar Afetler Fonuna; yiyecek, içecek, giyecek, tıbbî yardım, çadır ve diğer her türlü taşınır mallar ise Kızılay'a aktarılır.

Bu amaçla toplanan yardımlar bu Kanunun kapsamına giren iller dışında kullanılamaz.

MADDE 9. — Bu Kanun kapsamına giren yörelerde depremde hayatını kaybeden yurttaşların birinci derecedeki yakınlarına, her can kaybı için 50 000 000 (Elli milyon) lira tutarında nakdî yardım yapılır. Birinci derecedeki yakınların tespitinde ve nakdî yardımın bu yakınlarla eşit olarak dağıtımında mülkî amir yetkilidir.

Depremde sakat kalanlara Gelir Vergisi Kanununun Sakatlık İndirimine İlişkin 31 inci maddesinde belirtilen esas ve usuller çerçevesinde, birinci derece sakatlık için 30 000 000 (Otuz milyon), ikinci derece sakatlık için 20 000 000 (Yirmimilyon), üçüncü derece sakatlık için 10 000 000 (Onmilyon) lira nakdî yardım yapılır.

Yukarıdaki ödemeler Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'ndan, Sosyal Yardımlaşmayı Teşvik Vakıfları aracılığıyla yapılır. Fondan bu amaçla ilgili vakıflara gönderilen paralar, başka bir amaçla kullanılmaz.

MADDE 10. — Bu Kanun kapsamına giren yörelerde fiilen oturdukları konutları veya fiilen kullandıkları işyerleri deprem nedeniyle, 7269 sayılı Kanun hükümlerine göre,

a) Ağır hasara uğradıkları tespit edilenlere 25 000 000 (Yirmibeşmilyon) lira,

3838

28.8.1992

b) Orta hasara uğradıkları tespit edilenlere 15 000 000 (Onbeşmilyon) lira,

c) Az hasara uğradıkları tespit edilenlere 10 000 000 (Onmilyon) lira,

Malik veya kiracı durumunda olup olmadıklarına bakılmaksızın, hak sahipliği dışında karşılıksız olarak 9 uncu maddenin son fıkrası hükümlerine göre nakdî yardım ödenir.

Birinci fıkrada belirtilen nakdî yardım miktarlarını üç katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

9 ve 10 uncu maddelerde yer alan yardımların ödenmesinde, maddede sayılanlara sigorta şirketlerince afet nedeniyle ödenen veya ödenecek tazminatlar kadar miktar düşülmür.

MADDE 11. — Bu Kanun kapsamına giren yöre belediyelerinin deprem nedeniyle toplamadığı Emlak Vergisi dahil, diğer vergi, resim ve harçlar, 2380 sayılı Kanuna göre kurulmuş bulunan fonlardan 1992 yılı ile sınırlı olmak kaydıyla karşılanabilir.

Birinci fıkraya göre hangi fondan ne miktarda ödeme yapılacağı Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır.

Bölgede mevcut Belediye ve Özel İdarelere 2380 sayılı Kanuna ve ilgili yıllar Bütçe yasalarındaki ilkelere göre tahakkuk eden paylar bu Kanunun yürürlük süresince 3 kat oranında ödenir.

MADDE 12. — Deprem öncesinde ticaretle iştigal eden kiracı konumundaki işletmecilere, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Vakıfları aracılığıyla proje üzerinden işyeri edindirme yardımı yapılır.

MADDE 13. — Bu Kanunun kapsamına giren yörelerde gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin 1992 ve 1993 yıllarında tahakkuk edecek gelir ve kurumlar vergilerinin terkinini veya kısmen tahsili hususunda Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 14. — 3417 sayılı Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Erzincan, Gümüşhane ve Tunceli İllerinde Vuku Bulan Deprem Afetine İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun kapsamına giren yörelerde 13.3.1992 tarihi itibarıyla çalışan ve kendilerinden tasarruf kesintisi yapılanlara; bu tarih itibarıyla birleşmiş kesinti ve katkı miktarları ile nemalarının tamamı 1992 yılı sonuna kadar istekleri halinde, bir defaya mahsus olarak ödenir.

MADDE 15. — 3320 sayılı Memurlar ve İşçiler ile Bunların Emeklilerine Konut Edindirme Yardımı Yapılması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Erzincan, Gümüşhane ve Tunceli İllerinde Vuku Bulan Deprem Afetine İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun kapsamına giren yörelerde, 7269 sayılı Kanun ile 2985 sayılı Kanun uyarınca yapılacak konutların borçlarının mahsubunda, bu Kanun hükümlerine bağlı kalılmaksızın konut edindirme yardımı kullanılabilir. Bu konuda düzenlemeler yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 16. — 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Erzincan, Tunceli ve Gümüşhane merkez ve ilçelerinde 1992 Mart ayında vuku bulan deprem nedeniyle yitirilen canlı hayvan kayıplarının karşılığı, Tarım İl Müdürlüklerinin yaptığı tespitler üzerinden, hak sahiplerine 2090 sayılı Yasayla kurulmuş fon hesabından temin edilerek aynı olarak verilir.

MADDE 17. — 7269 sayılı Umumî Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna aşağıdaki Geçici 12 nci madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 12. — Mart 1992 tarihinde Erzincan, Gümüşhane ve Tunceli İllerinde Vuku Bulan Deprem Afetine İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun kapsamına giren yörelerde köy yerleşim birimlerindeki orta hasarlı konutlar ile merkez ve ilçe mahallelerindeki betonarme olmayan konutların hak sahiplerine kendilerinin isteği halinde ve orta hasarlı konutlarını yıkıp yeniden yapmak koşuluyla Kanunun öngördüğü borçlandırma usulleri çerçevesinde ve bir defaya mahsus olmak üzere 65 milyon lira kredi verilir.

MADDE 18. — Bu Kanun kapsamına giren yörelerde faaliyette bulunan esnaf ve sanat-kârlar, serbest meslek mensupları ile sanayici ve ticaret erbabına Türkiye Halk Bankasınca iki yıl ödemesiz ve cari faiz oranının yüzde ellisinden fazla olmamak koşuluyla kredi verilmesine ve bununla ilgili esas ve usullerin tespitine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bu kredilerin kullanılmasından doğacak banka kaybı, banka kârının hazine hissesine düşen kısımdan mahsub edilir.

MADDE 19. — Erzincan Depremi Rehabilitasyon ve Yeniden Yapılandırma Projesi kapsamında T.C. Hükümeti ile Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (İBRD) arasında akdedilen İkras ve Anlaşmasının uygulanması dolayısıyla taşınmaz malların alım, satım, ipotek, tapu-kadastro işlemleri, satın alınacak yahut yeniden inşa edilecek veya onarılacak taşınır ve taşınmaz mallarla ilgili ihale, sözleşme, ruhsatname ve sair işlemler ve bu uygulamadan faydalana-cakların verecekleri beyanname, taahhütname ve yapacakları sözleşmeler Katma Değer Vergisi de dahil olmak üzere her türlü vergi, resim ve harçtan muafır. T.C. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Erzincan Depremi Rehabilitasyon ve Yeniden Yapılandırma Projesi kapsamında bulunan her türlü yapı malzemesi, makina (iş ve yapı makinaları dahil) motorlu taşıt, araç, gereç, alet, edevat, cihaz, yedek parça ithal edebilir veya ithal ettirebilir. İthal edilen bu mallar gümrük resminden, bu resimle birlikte alınan diğer vergi, fon ve resimlerle Belediye ve Hazine hisselerinden muafır.

MADDE 20. — Terörist faaliyetler dolayısıyla Şırnak ve Çukurca'da meydana gelen çatış-malar sebebiyle hasar gören ve tahribata uğrayan özel ve tüzelkişilere ait her türlü bina, tesis, işyeri, ahır, samanlık ve altyapının gördüğü hasarın ve tahribatın giderilmesi için 7269 sayılı Umumî Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunda belirtilen borçlandırma ve kredilendirme usulleri aynen uygulanır.

Bu maddede belirtilen hizmetlerin süratle görülmesi için bütün fonların 1992 ve 1993 yıl-ları gelirlerinin (% 3)'üne kadar ek kaynak olarak Afetler Fonuna aktarmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

3838

28.8.1992

MADDE 21. — Bu Kanun yayımını takip eden Beşinci yılın sonunda yürürlükten kalkar.

MADDE 22. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 23. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
14	91	343
15	93	7
16	97	364:409

I - Gereççeli 150 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 97 inci Birleşim tutanağına bağılıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/418